

[Statsministeren]

menneskeligt og politisk. Også vi fra de andre partier har lyst til at udtrykke vor anerkendelse af hr. Anker Jørgensens store indsats som leder af sit parti gennem 15 år og som statsminister igennem næsten 9 år. Det er en enestående præstation. Det stærkeste indtryk, vi andre vil bevare af hr. Anker Jørgensens lederskab, vil være knyttet til begreber som retskaffenhed, oprigtighed, hjertevarme og en helt overbevisende og ægte folkelighed i ordets bedste forstand. Vi ser frem til, at også i de kommende år vil vi møde hr. Anker Jørgensen under vort arbejde her i Folketinget.

Hr. Svend Auken sagde i sin tale, at den 8. september 1987 blev et nederlag for de fire regeringspartier og Det Radikale Venstre. Ja. Det var ingen god valgdag. Det var det ikke for os tilsammen. Det var jo heller ikke så god en valgdag for Socialdemokratiet. Det var i det hele taget en mærkelig valgdag. Men nu er det sket, og vi må tage vælgerdommen til efterretning, men jeg synes dog, jeg har lov at finde nogen trøst på firkloverets vegne i den omstændighed, at gennem de to valg, siden vi begyndte i efteråret 1982, har vi dog fået fem mandater, som er nye mandater. Vi startede med 65. Nu er vi 70.

Det Radikale Venstre er gået to frem, altså syv, og heroverfor står så, at S og SF tilsammen er gået ét mandat frem. Der er nogen trøst forbundet hermed.

Det er rigtigt, når hr. Svend Auken fremhæver, at regeringen ikke har noget egentligt parlamentarisk flertal bag sig. Man kan sige det på en anden måde: regeringen må arbejde uden sikkerhedsnet, men er der egentlig så meget nyt i det? Var det egentlig så meget anderledes i den forrige valgperiode? Man kan også sige: har det ikke som oftest været således i dansk politik, at regeringer har arbejdet uden sikkerhedsnet? Jo. For det er netop det almindelige hos os, at vi arbejder med mindretalsregeringer. Det er en sjældenhed, at det er muligt at danne flertalsregeringer. Jeg mener stadig, at firkloverregeringen var den naturligste regeringsdannelse, således som valget faldt ud. Men det er svære vilkår.

Hr. Svend Auken sagde også i sin tale, at han mente, at firkloverets politik var slået fejl, og han sagde, at vi har oplevet fem års mislykket borgerligt styre. Nu skænker jeg hr. Svend Au-

ken al mulig ret til at kritisere vor politik, men jeg mener alligevel, at det ikke er en rimelig karakteristik, for sådan tror jeg ikke befolkningen oplever hverdagen. Der er ingen jordforbindelse, mener jeg, i at skildre de sidste fem år som lutter mislykkede begivenheder. Der er bestemt ting, der ikke er lykkedes eller ikke er lykkedes godt nok – man bliver jo i det hele taget aldrig færdig med at løse problemerne i politik – men jeg mener, det er lidt verdensfjernt at sige, at det hele er mislykket, og at det hele er slået fejl.

Jeg tror ikke, det hjælper nogen af os, nu hvor vi synger ouverturen til de kommende års arbejde i det nye Folketing, at danne et forfejlet billede af, hvor vi står, og af, hvad der er sket. Det hjælper ingen af os at tegne et billede af, at alting nu skulle være ringere end før, eller at den danske befolkning nu nærmest lever på randen af hungersnød.

En realistisk vurdering tror jeg hjælper os bedst over for løsninger af nye opgaver. Hvordan opleves virkeligheden mon af den enkelte? Ja, det er da en kendsgerning, at langt, langt de fleste danskere i dag har en væsentlig højere levestandard end for tre år siden eller end for fem år siden eller end for ti år siden. I år stiger reallønnen. Til næste år stiger den formentlig endnu mere, tre-fire pct., ser det ud til. I år og næste år er det især lønmodtagerne, som oplever en stigende realløn, og i mindre grad de selvstændige i modsætning til de foregående par år. Så det skal nok give en fornuftig balance.

Hvis vi ser på de servicetilbud, som er til rådighed for danskerne, har vi i dag en bedre virkende sundhedssektor, vi har, for nu at tage nogle forskelligartede eksempler, en langt større forskningsindsats, vi har et bedre uddannelsessystem, vi har en stærkere arbejdsmarkedsindsats end nogen sinde. Kulturindsatsen i det danske samfund er større end før, vi har en bedre socialstandard og -service, og vi har heldigvis væsentlig færre kontanthjælpsmodtagere eller sociale klienter i det hele taget. Vi har færre langtidsledige, vi har færre ungdomsarbejdsløse. Der er flere unge under uddannelse end nogen sinde.

Hvordan ser vores samfundsøkonomi ud? Jamen der er sandelig stadig uløste balanceproblemer. De er store, og de er meget alvorlige, de er uhyggelig svære at løse, det vil jeg ikke et øjeblik fortie.